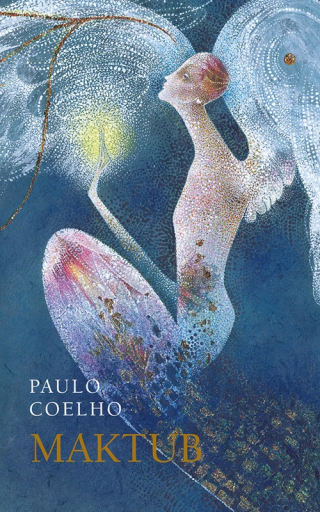

PAULO
COELHO

MAKTUB

PAULO COELHO
MAKTUB

PAULO COELHO
MAKTUB

Copyright © 1994 by Paulo Coelho

<http://paulocoelhoblog.com>

This edition was published by arrangements with Sant Jordi

Asociados Agencia Literaria S.L.U., Barcelona, Spain

www.santjordi-asociados.com

All rights reserved.

Translation © 2026 by Jana Benková Marcelliová

Jacket design © 2026 by Mojmír Zmija

Cover Illustration © 2026 by Martin Augustín

Slovak edition © 2026 by IKAR, a.s.

ISBN 978-80-575-0974-5

„Ó, bez hriechu počatá Panna Mária, pros za nás,
ktorí sa k tebe utiekame.“ Amen.

PAULO COELHO
MAKTUB

Pani Chice, Patrícii Casé,
Edinhovi a Alcinovi Leitemu Netovi

*Zvelebujem ťa, Otče, že si tieto veci skryl
pred múdrymi a rozumnými
a zjavil si ich maličkým.*

Lukáš 10, 21

Dielo Paula Coelho z vydavateľstva IKAR

Veronika sa rozhodla zomrieť (2008)
Život - Citáty (2008)
Brida (2009)
Víťaz je sám (2009)
Láska - Citáty (2009)
Ako rieka, ktorá plynie... (2010)
Valkýry (2015)
Špiónka (2016)
Čarodejnica z Portobella (2017)
Hippie (2018)
Alef (2020)
Piata hora (2020)
Na brehu Rio Piedra
som si sadla a plakala (2020)
Pútnik z Compostely (2020)
Jedenásť minút (2021)
Rukopis z Akkry (2021)
Záhir (2021)
Cudzoložstvo (2022)
Lukostrelec (2024)
Alchymista (2026)
Démon a slečna Prymová (2026)

Na úvod

Maktub nie je kniha rád, ale výmena skúseností.

Z veľkej časti ju tvoria učenia môjho majstra, ktoré mi odovzdal za jedenásť spoločne prežitých rokov. Ďalšie texty vychádzajú z rozprávania priateľov, ale i ľudí, s ktorými som sa stretol len raz, no zanechali mi nezabudnuteľné posolstvo. A napokon sú tu knihy, čo som prečítal, a príbehy, ktoré – ako hovorí jezuita Anthony Mello – sú súčasťou ľudského duchovného dedičstva.

Maktub sa zrodil z telefonátu Alcina Leiteho Neta, vtedajšieho šéfa kultúrnej prílohy *Ilustrada* denníka *Folha de S. Paulo*. Ponuka ma zastihla v Spojených štátoch, ale nevedel som presne, o čom budem písať. Bola to však inšpiratívna výzva a rozhodol som sa ju prijať, v živote treba občas riskovať.

Keď som zistil, koľko je s tým práce, takmer som vycúval. Navyše som veľa cestoval, propagoval svoje knihy v zahraničí a každodenný stĺpček sa stal veľkou záťažou. Znamená mi však hovorili, aby som pokračoval: prišiel list od čitateľa, ohlas od niektorého z priateľov alebo mi niekto ukázal výstrižky v peňaženke.

Postupne som sa naučil písať objektívne a priamočiaro. Musel som sa vracieť k textom, čo som dovtedy odkladal, a tieto opätovné stretnutia ma nesmierne potešili.

Začal som si starostlivejšie zapisovať slová svojho majstra. Skrátka, začal som vnímať všetko okolo seba ako podnet na písanie *Maktuba*, a to ma natoľko obohatalo, že som dnes za túto každodennú úlohu vďačný.

Do tejto publikácie som vybral texty uverejnené vo *Folha de S. Paulo* od 10. júna 1993 do 11. júna 1994. Nezaradil som sem stĺpčeky o bojovníkovi svetla, tie vyšli v *Príručke bojovníka svetla*.

V predslove jednej zo svojich kníh príbehov Anthony Mello hovorí: „Ja som bol iba tkáč, nemám zásluhu na vzniku bavlny a priadze.“

Ani ja.

Paulo Coelho

Cestovateľ sedí uprostred zarasteného pozemku a hľadá na skromný dom pred sebou. Už tam raz bol s priateľmi, vtedy si však všimol len to, že je postavený v rovnakom štýle, akým sa preslávil jeden galícijský architekt, ktorý žil pred mnohými rokmi a nikdy toto miesto nenavštívil.

Dom stojí neďaleko mesta Cabo Frio v štáte Rio de Janeiro a je postavený z črepov. Jeho majiteľovi Gabrielovi sa v roku 1899 zjavil v sne anjel, ktorý mu povedal: „Postav dom z črepov.“ Gabriel začal zbierať rozbité dlaždice, tanieri, sošky i džbány. „Každý čriepok sa zmení na niečo krásne,“ hovoril Gabriel o svojej práci. Prvých štyridsať rokov miestni tvrdili, že je blázon. Potom dom objavili turisti, vracali sa s priateľmi a z Gabriela sa stal génus. Novinka sa však časom zunovala a Gabriel sa vrátil do anonymity. Napriek tomu ďalej staval a v deväťdesiatich troch rokoch zasadil do stavby posledný sklený čriepok. Potom zomrel.

Cestovateľ si zapáli cigaretu a mlčky fajčí. Dnes neuvažuje o podobnosti medzi Gabrielovým domom a architektúrou Antoniho Gaudího. Hľadá na črepiny, dumá nad ich samou existenciou. Skladá sa z kúskov všetkého, čo sa udialo, tak ako existencia každého človeka. Ale v istom okamihu tieto zlomky získajú tvar.

Pri pohľade na papiere v lone si cestovateľ zaspomína na svoju minulosť. Sú tam kúsky jeho života, situácie, ktoré prežil, úryvky z kníh, ktoré sa mu stále vynárajú v pamäti, učenia jeho majstra, príbehy priateľov, výmysly, čo mu raz ktosi porozprával. Sú tam úvahy o jeho časoch a snoch jeho generácie.

Tak ako sa mužovi v sne zjavil anjel a potom postavil dom stojaci pred ním, cestovateľ sa usiluje usporiadať papiere, aby pochopil svoju duchovnú stavbu. Vtom si spomenie, že v detstve čítal knihu od Malbu Tahana s názvom *Maktub!* a pomyslí si: ‚Nemal by som spraviť to isté?‘

Majster hovorí:

Keď cítime, že nastal čas na zmenu, začneme si podvedome prehrávať pásku s doterajšími prehrami.

Je jasné, že čím je človek starší, tým je podiel neradostných chvíľ väčší. Skúsenosť nám však zároveň poskytuje prostriedky, aby sme tieto prehry prekonali a našli cestu, ktorá nám umožní ísť ďalej. Do duševnej videokazety si treba navinuť aj túto pásku.

Ak si púšťame len pásku s prehrami, celkom nás to ochromí. Ak si púšťame len pásku so skúsenosťami, nadobudneme presvedčenie, že sme múdrejší, než sme v skutočnosti.

Potrebuje obe pásy.

Predstavte si húsenicu. Veľkú časť života trávi na zemi, hladí na vtáky, namosúrená na svoj osud a podobu. „Som najodpornejšie stvorenie,“ hovorí si. „Škaredá, odpudzujúca, odsúdená plaziť sa po zemi.“

Jedného dňa ju však príroda požiada, aby sa zakuklila. Húsenica sa zľakne – ešte nikdy sa nezakukľovala. Je presvedčená, že si stavia hrobku, a pripravuje sa na smrť. Hoci ju doterajší život rozčuľoval, znovu sa ponosuje Bohu. „Pane, keď som si konečne zvykla, zoberieš mi aj to málo, čo mám?“

Zúfalá sa zakuklí a čaká na koniec.

O niekoľko dní sa premení na krásneho motýľa. Môže poletovať po oblohe a ľudia ju obdivujú. Prekvapí ju zmysel života a Božie zámery.

Jeden cudzinec vyhľadal opáta v kláštore v Scetise.
„Chcem viesť lepší život,“ povedal. „Ale stále musím myslieť na hriešne veci.“

Opát si všimol, že vonku fúka, a požiadal cudzinca:
„Je tu veľmi teplo. Mohol by si zájsť von po trochu vetra a priniesť ho sem, aby sa tu trochu osviežilo?“

„To sa nedá,“ odvetil cudzinec.

„Tak ako sa nedá nemyslieť na veci, ktoré urážajú Boha,“ riekol opát. „Ale ak dokážeš odolať pokušeniu, nijako ti to neuškodí.“

Majster hovorí:

Ak treba urobiť nejaké rozhodnutie, je lepšie neotáľať a znieť následky. Nik vopred nevie, aké budú.

Všetky veťecké umenia vznikli, aby človeku poradili, nie na to, aby predpovedali budúcnosť. Sú skvelí radcovia, ale zlí proroci.

Ježiš nás naučil modlitbu, v ktorej sa hovorí „Buď vôľa tvoja“. Ak táto vôľa ukazuje problém, prináša aj riešenie.

Keby veťecké umenia videli budúcnosť, všetci veťci by boli bohatí, ženatí a šťastní.

Žiak prišiel za majstrom.

„Celé roky som hľadal osvietenie,“ povedal. „Cítim, že som blízko. Rád by som vedel, aký je ďalší krok.“

„Čím sa živíš?“ opýtal sa majster.

„Ešte som sa nenaučil, ako sa užiť, pomáhajú mi rodičia. Ale to je vedľajšie.“

„Ďalší krok je hľadiť pol minúty do slnka,“ povedal majster.

Žiak poslušol.

Po pol minúte ho majster požiadala, aby opísal pole navôkol.

„Nevidím ho, oslepil ma jas slnka,“ odvetil žiak.

„Človek, ktorý len hľadá svetlo a necháva zodpovednosť na iných, osvietenie nenájde. Človek, ktorý hľadá stále do slnka, napokon oslepne,“ poznamenal majster.